GEMEENTE MAASGOUW.

**Raadsvergadering**
**30-05-2023**

| | |
|---|---|
| Documentnummer: | D/23/101429 |
| Zaaknummer: | Z/23/031765 |

# Voorstel tot het al dan niet indienen van een zienswijze over de 1e begrotingswijziging 2023, de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenbegroting 2025-2027 en het al dan niet akkoord gaan met het voortzetten van het huidige maatwerk bij BsGW en het kennisnemen van de kaders 2024 van BsGW.

| | |
|---|---|
| **Van:** | *College (portefeuillehouder Wilms)* |
| **Voorstel:** | Voorgesteld wordt om:<br>1. Geen zienswijze in te dienen over de 1e begrotingswijziging 2023.<br>2. Een zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 van BsGW, waarin BsGW wordt opgeroepen om bij de kadernota 2025 en vervolgens de begroting 2025 met ombuigingsscenario's te komen om de gemeentelijke bijdrage voor de toekomst te beperken. De richtlijn voor de ombuigingen die momenteel gehanteerd wordt, is minimaal 3% van de gemeentelijke bijdragen (700k).<br>3. De algemene financiële en beleidsmatige kaders 2024 en meerjarenraming 2025-2027 van BsGW voor kennisgeving aan te nemen.<br>4. De verhoging van de gemeentelijke bijdrage 2024 structureel op te nemen in onze Programmabegroting alsmede de extra bijdrage voortvloeiend uit de 1e begrotings-wijziging 2023.<br>5. Het huidige maatwerk welke afgenomen wordt bij BsGW te handhaven en de motie over het proces harmonisatie uitvoeringsprocessen BsGW van gemeente Kerkrade voor kennisgeving aan te nemen. |

| | |
|---|---|
| **Bijlagen:** | **Bijgevoegd:**<br>1. Concept raadsvoorstel<br>2. Aanbiedingsbrief 1e begrotingswijziging 2023<br>3. AB-voorstel 1e begrotingswijziging 2023_0.4<br>4. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2024 en MJR 2025-2027<br>5. Ontwerpbegroting BsGW 2024 en MJB 2025-2027 versie 1.5<br>6. Ontwerpbegroting BIJLAGEN BsGW 2024 en MJB 2025-2027 versie 2.0<br>7. Aanbiedingsbrief kadernota 2024 MJR 2025-2027<br>8. Kadernota begroting BsGW 2024 MJB 2025-2027_1.1<br>9. Kadernota begroting BsGW 2024 MJB 2025-2027 BIJLAGEN_1.1<br>10. Brief inzake tijdpad Harmonisatie<br>11. Motie proces harmonisatie uitvoeringsprocessen BSGW<br><br>**Ter inzage:**<br>Niet van toepassing. |

*Namens het college van burgemeester en wethouders,*
*De secretaris,*

## *Toelichting*

Voorstel tot het al dan niet indienen van een zienswijze over de 1e begrotingswijziging 2023, de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenbegroting 2025-2027 en het al dan niet akkoord gaan met het voortzetten van het huidige maatwerk bij BsGW en het kennisnemen van de kaders 2024 van BsGW.

**Inleiding:**

Het Dagelijks Bestuur (DB) van BsGW legt de 1e begrotingswijzing 2023 en de ontwerpbegroting 2024 inclusief de meerjarenbegroting 2025-2027 voor aan de gemeenteraad van de gemeente Maasgouw. De raad kan besluiten al dan niet (een) zienswijze(n) in te dienen. Eventuele zienswijzen worden aangeboden aan het DB van BsGW.
Het college speelt hierin geen formele rol. Wel kan het college aan de raad suggesties doen voor (een) eventuele zienswijze(n).

Voor zowel de 1e begrotingswijziging 2023 alsmede de, in de vergadering van 23 februari 2023 door het DB van BsGW, vastgestelde begroting 2024 en de meerjarenraming wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 31 mei 2023 eventuele zienswijzen kenbaar te maken.
Het Algemeen Bestuur van BsGW vergadert hierover op 30 juni zodat zo nodig een eventuele zienswijze in deze vergadering ingebracht kan worden.
Tevens wordt de gemeenteraad gevraagd om een voorgenomen besluit te nemen voor het handhaven van de huidige maatwerkvarianten die de gemeente afneemt bij BsGW ofwel over te stappen op een voorkeursvariant.

**Beslispunten:**

1. Geen zienswijze in te dienen over de 1e begrotingswijziging 2023.
2. Een zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 van BsGW, waarin BsGW wordt opgeroepen om bij de kadernota 2025 en vervolgens de begroting 2025 met ombuigingsscenario's te komen om de gemeentelijke bijdrage voor de toekomst te beperken. De richtlijn voor de ombuigingen die momenteel gehanteerd wordt, is minimaal 3% van de gemeentelijke bijdragen (700k).
3. De algemene financiële en beleidsmatige kaders 2024 en meerjarenraming 2025-2027 van de BsGW voor kennisgeving aan te nemen.
4. De verhoging van de gemeentelijke bijdrage 2024 structureel op te nemen in onze Programmabegroting alsmede de extra bijdrage voortvloeiend uit de 1e begrotingswijziging 2023.
5. Het huidige maatwerk welke afgenomen wordt bij BsGW te handhaven en de motie over het proces harmonisatie uitvoeringsprocessen BsGW van gemeente Kerkrade voor kennisgeving aan te nemen.

**Argumenten:**

1.1 Volgens artikel 24, lid 2 van de GR BsGW wordt een begrotingswijziging ingediend als er sprake is van een onder-resp. overschrijding van het budget, voor zover dit wordt bepaald door de vastgestelde bijdragen van de deelnemers. In het Algemeen Bestuur van 8 december 2022 is besloten een begrotingswijziging in te dienen vanaf 3% van de begrotingsomvang, i.c. een bedrag van € 822.000.

1.2 In de 1e begrotingswijziging 2023 zijn een aantal ontwikkelingen financieel vertaald:
- de indexering van salarissen is opgenomen conform cao-akkoord
- hogere loonkosten en prijsstijging door mondiale ontwikkelingen
- No cure no pay-bedrijven dienen bezwaren in op andere soorten heffingen en zijn de bezwaren complexer
- De Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) komt te vervallen
- Wet- en regelgeving is veranderd op het gebied van de rechtmatigheidsverantwoording; rechtmatigheidsverantwoording is met ingang van 2023 de verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. Net als bij de gemeentelijke organisatie zijn in het verlengde hiervan extra werkzaamheden op het gebied van controles uit te voeren. Voor het opzetten en uitvoeren van het controleplan ten einde te komen tot een goedkeuring op het gebied van de financiële rechtmatigheid is het aanstellen van een onafhankelijke Verbijzonderde Interne Controle-functionaris (structureel) noodzakelijk.

2.1 Naast een sluitende begroting is één van de doelstellingen die voortvloeien uit de missie van BsGW een sobere en doelmatige begroting en meerjarenraming. De ontwerpbegroting 2024 van BsGW is gebaseerd op de in de kadernota 2024 geformuleerde uitgangspunten. In de nu voorliggende ontwerpbegroting zijn (ten opzichte van de begroting 2023) nagenoeg geen beleidsmatige wijzigingen doorgevoerd.
De uitzonderingen daarop zijn:
- het investeren in de toekomst en de daar uit voortvloeiende extra fte's
- de incidentele implementatiekosten voor van het programma Aanbesteding Hosting en Applicaties (AHA)
- het vervallen van de post Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)-voorzieningen.
Verder zijn er hogere kosten opgenomen door indexering van de lonen en prijzen. Alleen de financiële consequenties van zekere ontwikkelingen en bestuursbesluiten zijn in de begroting opgenomen.

2.2 In de begroting van BsGW is er sprake van toenemende kosten in de meerjarenraming en daarmee een hogere gemeentelijke bijdrage aan BsGW. Dit terwijl de structurele financiële positie van Maasgouw vanaf 2026 onder druk staat. Maasgouw heeft een traject opgestart van heroverweging van bestaand beleid. Aangezien de totale bijdragen aan verbonden partijen 25% van de Maasgouwse structurele uitgaven omvatten, maken de bijdragen aan verbonden partijen naar rato ook deel uit van deze heroverweging. Het advies aan de raad is om een zienswijze in te dienen voor de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 waarin BsGW wordt opgeroepen om bij de Kadernota 2025 en vervolgens begroting 2025 met ombuigingsscenario's te komen om de gemeentelijke bijdragen voor de toekomst te beperken.
De gemeentelijke taakstelling heroverweging bestaand beleid bedraagt € 2 mln structureel. Op de totale exploitatie van € 68 mln bedraagt dit 3%. Indien deze 3% wordt omgeslagen over de totale gemeentelijke bijdragen aan BsGW, van afgerond € 23,8 mln, komt dit uit op een bedrag van afgerond € 700.000.
De omvang van de ombuigingsvoorstellen omvat derhalve tenminste 3% van de totale gemeentelijke bijdragen € 700.000). Voor de Maasgouwse bijdrage aan BsGW zou invulling van de ombuiging resulteren in een besparing van € 12.000 structureel (3% van € 400.000).

5.1 Binnen BsGW is het Project Harmonisatie afgerond. Het doel van het harmonisatieproces is om de kwaliteit van de belastingprocessen en de dienstverlening te verbeteren. Met de komst van een nieuw belastingpakket is er onderscheid gemaakt tussen een standaard variant en maatwerk. De gemeente Maasgouw heeft maatwerk voor de afvalstoffenheffing en de zogenaamde externe vorderingen (leges bezwaar en beroep (excl. Wabo) en leges beleidsvoorbereiding). Voor de afvalstoffenheffing heeft de gemeente al een overeenkomst gesloten met BsGW voor de meerjarige kosten die verbonden zijn aan deze maatwerkvariant. Het nieuwe belastingpakket van BsGW zal dan ook op de gewenste manier voor de gemeente worden ingericht. Voor de externe vorderingen worden er in 2024 een marginaal bedrag aan extra kosten in rekening gebracht.
De gemeente Kerkrade heeft een motie aangedragen om aan te dringen op een ruimer besluitvormingsproces over het harmonisatietraject en de te maken keuze. Zoals hierboven beschreven heeft het project Harmonisatie geen invloed voor gemeente Maasgouw en wordt derhalve voorgesteld om de motie voor kennisgeving aan te nemen.

- **Het college adviseert geen zienswijze in te dienen voor de 1e begrotingswijziging 2023.**
- **Het college adviseert een zienswijze in te dienen voor de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027, waarin BsGW wordt opgeroepen om bij de kadernota 2025 en vervolgens de begroting 2025 met ombuigingsscenario's te komen om de gemeentelijke bijdrage voor de toekomst te beperken. De richtlijn voor de ombuigingen die momenteel gehanteerd wordt, is minimaal 3% van de gemeentelijke bijdragen (700k).**
- **Het college adviseert het huidige maatwerk bij BsGW voor 2024 voort te zetten.**

**Kanttekeningen:**

2.1 BsGW heeft nog steeds te maken met no cure no pay-bedrijven. Deze bedrijven veroorzaken een relatief groot aantal van de jaarlijkse (WOZ-)bezwaren met de daaruit voortvloeiende uitvoerings- en proceskosten. Bovendien worden de bezwaren steeds uitgebreider, complexer en technischer. Maar ook corona en de energiecrisis heeft impact op het aantal ingediende bezwaren. Dit maakt het voor BsGW lastig om vooraf te begroten wat de omvang exact zal zijn. Financiële tegenvallers zijn daardoor steeds mogelijk. Vooralsnog blijft de begrote post proceskostenvergoeding derhalve gehandhaafd.

2.2 Ten tijde van het opstellen van deze begroting bestaat de verwachting dat de ingerekende indexen mogelijk nog onder druk komen te staan als gevolg van economische en politieke ontwikkelingen in de wereld. De indexen zijn vanwege de te grote toekomstige onzekerheden niet aangepast, maar een winstwaarschuwing wordt hierbij wel afgegeven.

2.3 In de concept zienswijze wordt verzocht om met ombuigingsvoorstellen van 3% te komen vanaf 2025. Tegelijkertijd zien we dat de meerjarenbegroting (en daarmee de gemeentelijke bijdrage) verder toeneemt als gevolg van nieuw beleid.

5.1 Voor de externe vorderingen worden er in 2024 nauwelijks extra kosten in rekening gebracht. Voor de begroting 2025 kan dit wel financiële gevolgen hebben omdat dan de nieuwe kostenverdeelmethode door BsGW wordt gehanteerd. Het project Kostenverdeelmethode loopt momenteel. Eind dit jaar worden de eerste resultaten verwacht.

**Samenhang met andere Beleidsdocumenten:**
Toetreding tot de gemeenschappelijk regeling BsGW, vastgesteld door de raad op 20 december 2012.

**Communicatie:**
Na besluitvorming door de raad op 30 mei 2023 wordt het raadsbesluit (met daarin de zienswijze) naar BsGW verstuurd.

**Financiën**

***1e begrotingswijziging 2023***
Het effect van de 1e begrotingswijziging op de begroting 2023 plus de meerjarenraming 2024-2047 bedraagt € 1.044.000. Het financiële structurele effect van deze begrotingswijziging voor Maasgouw bedraagt € 21.021. Afhankelijk van de zienswijzen en het besluit van AB in juni 2023 zullen de financiële effecten worden verwerkt in de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027.

*Berekening begrotingswijziging*
De begrotingswijziging is berekend over de daadwerkelijk verwachte kosten 2023 vermenigvuldigd met het verschil tussen de hogere (reeds nu bekende en door leveranciers geoffreerde) indexen en de index uit de bestuursbegroting.
Derhalve wordt onderstaande begrotingswijziging voorgelegd:
Totaal financieel effect voor de begrotingswijziging 2023

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Bruto lonen, sociale lasten en overige personeelskosten, incl. VIC-functionaris | € 675.000 |
| 2. | Huisvesting | € 58.000 |
| 3. | ICT (onderhoud en outsourcing) | € 128.000 |
| 4. | Logius (GDI) | -/- € 345.000 |
| 5. | Operationele kosten (uitkerings- en uitvoeringskosten WOZ-bezwaar- en beroepen porti, inhuur) | € 406.000 |
| 6. | Accountantskosten | € 122.000 |
| | Totaal | € 1.044.000 |

Voorgesteld wordt om de financiële consequentie van deze begrotingswijziging structureel op te nemen in onze programmabegroting.

***Begroting***
Per saldo bedragen de begrote netto-kosten voor BsGW en daarmee de totale gemeentelijke bijdragen, in 2024 € 23.822.000.
Dit is een daling van € 1.409.000 (5,6%) ten opzicht van de netto kosten van 2023 ad € 25.231.000.
Deze daling is het gevolg van de volgende mutaties:

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Loonindexering | € 486.000 |
| 2. | Indexering goederen en diensten | € 302.000 |
| 3. | Vervallen GDI-voorzieningen | -/- € 345.000 |
| 4. | Vervallen implementatiekosten AHA | -/- € 2.275.000 |
| 5. | Extra fte's | € 423.000 |

De bijdrage 2024 in de meerjarenbegroting was geraamd op € 402.078. In voorliggende BsGW-begroting 2024 wordt een bijdrage van € 406.760 gevraagd, een stijging van € 4.682.
De jaarlijkse meerkosten met betrekking tot de gewijzigde afvalsystematiek ad. € 8.865 zijn niet meegenomen in de begroting en worden jaarlijks apart in rekening gebracht. Deze kosten worden volledig gedekt door de afvalstoffenheffing.

Voor de begroting 2024 heeft BsGW opnieuw een risicoanalyse uitgevoerd, waarbij de nog steeds relevante risico's zijn geactualiseerd dan wel aangepast naar de cijfers van de begroting 2023 en actuele wet- en regelgeving. De benodigde weerstandscapaciteit is berekend op € 1,339 mln. Het aanwezige weerstandsvermogen eind 2022 (voor resultaatbepaling 2022) bedraagt € 1,19 mln. De ratio komt hiermee uit op 0,89 en valt binnen de bandbreedte van 0,8 en 1,4. Conform de 'Kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen BsGW' is er geen actie vereist.
Voorgesteld wordt om de gewijzigde gemeentelijke bijdrage structureel op te nemen in onze programmabegroting.

| | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|---|---|---|---|---|---|
| Bijdrage Maasgouw volgens 1e begrotingswijziging BsGW | 21.021 | 23.970 | 23.970 | 23.970 | 23.970 |
| Bijdrage Maasgouw volgens ontwerpbegroting BsGW | | 406.760 | 422.000 | 435.000 | 447.000 |
| Bijdrage opgenomen in meerjarenbegroting gemeente Maasgouw | | 402.078 | 409.078 | 419.078 | 419.078 |
| Hogere bijdrage | 21.021 | 28.652 | 36.892 | 39.892 | 51.892 |
| Dekking: tarieven afval en riool (53%) | | -15.186 | -19.553 | -21.143 | -27.503 |
| | | | | | |
| **Dekking: post onvoorzien structureel** | **21.021** | **13.466** | **17.339** | **18.749** | **24.389** |

Aangezien de tarieven voor 2023 al zijn vastgesteld, is er voor de extra kosten die voortvloeien uit de 1e begrotingswijziging in 2023 geen dekking vanuit de tarieven afvalstoffenheffing. Voor riolering is er dekking vanuit de voorziening. Het gedeelte waar geen dekking voor is in 2023 komt ten laste van de post onvoorzien. Meerjarig stijgen de kosten van de 1e begrotingswijziging doordat de vrijval van GDI-voorzieningen al was verwerkt in de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027.

***Project Harmonisatie***
Zoals onder de argumenten en kanttekeningen is aangegeven, betaalt Maasgouw al voor de extra kosten verbonden aan het maatwerk. Hier zijn voor 2024 geen extra kosten aan verbonden.

**Planning en uitvoering:**

| | |
|---|---|
| 31 mei | Uiterlijk indienen zienswijze |
| 30 juni | Algemeen Bestuur BsGW |
| 15 juli | Uiterlijk indienen begroting BsGW bij GS |

**Bijlagen:**

1. Aanbiedingsbrief 1e begrotingswijziging 2023
2. AB-voorstel 1e begrotingswijziging 2023_0.4
3. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2024 en MJR 2025-2027
4. Ontwerpbegroting BsGW 2024 en MJB 2025-2027 versie 1.5
5. Ontwerpbegroting BIJLAGEN BsGW 2024 en MJB 2025-2027 versie 2.0
6. Aanbiedingsbrief kadernota 2024 MJR 2025-2027
7. Kadernota begroting BsGW 2024 MJB 2025-2027_1.1
8. Kadernota begroting BsGW 2024 MJB 2025-2027 BIJLAGEN_1.1
9. Brief inzake tijdpad Harmonisatie
10. Motie proces harmonisatie uitvoeringsprocessen BSGW

*Team: Bestuurszaken, Strategie & Control*